nieuws

Fabrikantenstudie voor toelating pesticide is openbaar

nieuws

In de discussie over het openbaar maken van data omtrent de emissies van een pesticide naar de omgeving kan de uitzonderingsgrond "vertrouwelijkheid van commerciële en industriële informatie" in veel gevallen niet langer gebruikt worden. Dat betekent dat studies die de fabrikanten aanleveren om de markttoelating van bestrijdingsmiddelen te bekomen in de meeste gevallen niet langer achter gesloten deuren kunnen blijven. Dat valt op te maken uit twee arresten van het Europees Hof van Justitie in zaken die aangespannen werden door Greenpeace Nederland en Pesticide Action Network enerzijds en de Nederlandse Bijenstichting anderzijds.

23 NOVEMBER 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:37

Lees meer over:
europa
milieu

In de discussie over het openbaar maken van data omtrent de emissies van een pesticide naar de omgeving kan de uitzonderingsgrond "vertrouwelijkheid van commerciële en industriële informatie" in veel gevallen niet langer gebruikt worden. Dat betekent dat studies die de fabrikanten aanleveren om de markttoelating van bestrijdingsmiddelen te bekomen in de meeste gevallen niet langer achter gesloten deuren kunnen blijven. Dat valt op te maken uit twee arresten van het Europees Hof van Justitie in zaken die aangespannen werden door Greenpeace Nederland en Pesticide Action Network enerzijds en de Nederlandse Bijenstichting anderzijds.

In een eerste zaak streden Greenpeace Nederland en Pesticide Action Network (PAN) tegen een weigering van de Europese Commissie om een aantal documenten vrij te geven rond de eerste vergunning om glyfosaat op de markt te brengen. De Commissie heeft toegang tot die documenten verleend, met uitzondering van een deel van het door Duitsland opgestelde ontwerp van evaluatieverslag. Ter motivering van haar weigering voerde de Commissie aan dat het document in kwestie vertrouwelijke informatie bevatte over intellectuele eigendomsrechten, meer bepaald over de chemische samenstelling van glyfosaat en het fabricageproces. In een tweede zaak streed de Bijenstichting tegen de gedeeltelijke weigering om documenten openbaar te maken door de bevoegde Nederlandse autoriteit in een zaak die draaide rond insecticiden op basis van de werkzame stof imidacloprid. Fabrikant Bayer had zich tegen die openbaarmaking verzet.

Beide verenigingen hebben bij het Gerecht van de Europese Unie een beroep tot nietigverklaring van het weigeringsbesluit van de Commissie ingesteld. In 2013 haalden zij hun gram, maar de Commissie legde zich daar niet bij neer en verzocht het Europees Hof van Justitie om vernietiging van het arrest. Het Hof preciseert nu wat moet worden verstaand onder ‘emissies in het milieu’ en ‘informatie over emissies in het milieu’. Ook een gewasbeschermingsmiddel kan ‘vrijkomen in het milieu’, vooropgesteld dat de stof

daadwerkelijk of voorzienbaar kan vrijkomen bij een normaal of realistisch gebruik. In die zin moet het begrip ‘emissie’ niet onderscheiden worden van de begrippen ‘vrijkomen’ en ‘lozing’, en evenmin beperkt worden tot emissies van industriële installaties zoals een fabriek. Het kan evengoed gaan om de verstuiving van een sproeistof in de lucht, in het water, op de bodem of het gebruik ervan op planten.
De rechters van het Europees Hof bevestigen eveneens dat het recht op openbaarmaking niet enkel geldt voor informatie over daadwerkelijke emissies, maar ook voor informatie over voorzienbare emissies van een (chemische) stof in het milieu. Wat er niet onder valt, is informatie die zuiver hypothetische emissies betreft, zoals onderzoeksresultaten van testen waarmee de gevolgen bestudeerd werden van een veel hogere dan de maximumdosis waarvoor toelating is verleend door de overheid.
Op een technisch element na kan de uitzonderingsgrond "vertrouwelijkheid van commerciële en industriële informatie" niet langer gebruikt worden om de toegang tot informatie te weigeren.
Veel studies die de fabrikanten van gewasbeschermingsmiddelen toegedekt houden, moeten dus openbaar gemaakt worden. Het Europees Hof van Justitie trekt de reikwijdte namelijk open naar alle informatie die het publiek in staat stelt om te controleren of de beoordeling door de overheid van de daadwerkelijke of voorzienbare emissies correct is. Met inbegrip, alsnog het arrest, van data over de invloeden die emissies op kortere of langere termijn op het milieu hebben. Denk bijvoorbeeld aan informatie over residuen die na het gebruik van het bestrijdingsmiddelen in het milieu aanwezig zijn, of aan studies over de stofdrift bij het gebruik van een bepaald middel. Het maakt daarbij niet uit of deze gegevens afkomstig zijn uit veld- of laboratoriumexperimenten.
Voor Greenpeace is de uitspraak groot nieuws voor de transparantie van milieu-informatie in Europa. "De autoriteiten die te maken hebben met bestrijdingsmiddelenwetgeving, zowel nationaal als Europees, moeten de studies die ze gebruiken om toelating te geven openbaar maken", zegt Herman Van Bekken van Greenpeace Nederland. De uitspraak zal gevolgen hebben voor lopende politieke discussies in de nieuwe toelatingsprocedure van glyfosaat, meent Greenpeace, want in dat dossier kregen Europarlementsleden enkel toestemming om de studies in een afgeschermde ‘reading room’ te lezen. "Vanaf nu zullen dit soort van studies niet langer achter gesloten deuren blijven, maar zullen onafhankelijke wetenschappers en het publiek die ook kunnen controleren. Dit is echt wel een heel fundamentele verandering."
Greenpeace en PAN Europe pleiten ervoor dat de wetenschappelijke adviezen van voedselveiligheidsautoriteit EFSA, die de basis vormen voor beleidsmaatregelen, zouden gebaseerd worden op publiek beschikbaar wetenschappelijk bewijs, zodat alle inschattingen van EFSA controleerbaar zijn. Greenpeace laat ook juridisch onderzoeken of de uitspraak eveneens gevolgen heeft voor de toegang tot informatie omtrent andere emissies, zoals die van steenkool of medicijnen.

Bron: Belga / eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada